

Stockholms universitets ansökan om tillstånd att utfärda hälso- och sjukvårdskuratorsexamen

Universitetskanslersämbetets beslut

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) beslutar att ge Stockholms universitet tillstånd att utfärda hälso- och sjukvårdskuratorsexamen.

Ansökan och ärendets hantering

Stockholms universitet har den 12 mars 2020 ansökt hos UKÄ om tillstånd att utfärda hälso- och sjukvårdskuratorsexamen. För granskning av ansökan har UKÄ utsett följande sakkunniga: docent Helena Johansson (ordförande) Göteborgs universitet, professor Bengt Svensson Malmö universitet, docent Gunnel Östlund Mälardalens högskola, docent och arbetslivsföreträdare Inger Benkel Västra Götalandsregionen och studentrepresentant Linnea Strömberg, Linköpings universitet. De sakkunnigas bedömning baseras på Stockholms universitets ansökan om examenstillstånd, komplettering inkommen den 21 september 2020 och på intervjuer som genomfördes den 1 oktober 2020. De sakkunnigas yttrande bifogas.

De sakkunniga framförde i sitt yttrande den 9 februari 2021 till UKÄ att bedömningsgrunden säkring av examensmål inte var tillfredsställande. Samtliga övriga bedömningsgrunder bedömdes vara tillfredsställande. UKÄ instämde i de sakkunnigas bedömning och beslutade den 9 februari 2021 att ge Stockholms universitet möjlighet att senast den 9 augusti 2021 komplettera sin ansökan. Stockholms universitet lämnade den 1 juli 2021 in en kompletterande redogörelse för vilka åtgärder som vidtagits baserat på de sakkunnigas bedömning.

Universitetskanslersämbetets bedömning

Bedömningen av ansökan har gjorts utifrån de krav som ställs i högskolelagen (1992:1434) och högskoleförordningen (1993:100) samt utifrån de krav som finns sammanställda i *Vägledning för ansökan om tillstånd att utfärda examen*. Uppdraget ligger inom ramen för det nationella systemet för kvalitetssäkring av högre utbildning (*Nationellt system för kvalitetssäkring av högre utbildning. Redovisning av ett regeringsuppdrag*, Rapport 2016:15).

De sakkunnigas bedömning är att Stockholms universitet har de förutsättningar som krävs för att ge hälso- och sjukvårdskuratorsexamen och att utbildningen uppfyller kraven i högskolelagen och de examensmål som anges i högskoleförordningen. UKÄ instämmer i de sakkunnigas bedömning.

Beslut i detta ärende har tagits av generaldirektören Anders Söderholm efter föredragning av utredaren Maria Nyman i närvaro av gruppchefen Lisa Jämtsved Lundmark, verksamhetsstrategen Per Westman, och kommunikátören Maria Svensk.

Anders Söderholm

Maria Nyman

Kopia till:

Bedömargruppen

Granskning av Stockholms universitets ansökan om tillstånd att utfärda hälso- och sjukvårdskuratorsexamen

Uppdraget

Stockholms universitet har den 12 mars 2020 ansökt hos Universitetskanslersämbetet (UKÄ) om tillstånd att utfärda hälso- och sjukvårdskuratorsexamen. Vi, docent Helena Johansson (ordförande) Göteborgs universitet, professor Bengt Svensson Malmö universitet, professor Pär Salander Umeå universitet, docent Gunnel Östlund Mälardalens högskola, docent och arbetslivsföreträdare Inger Benkel Västra Götalandsregionen och studentrepresentant Linnea Strömberg Linköpings universitet, har fått i uppdrag av UKÄ att granska ansökan.

Baserat på vårt yttrande daterat 9 februari 2021 fattade UKÄ ett beslut om att ge Stockholms universitet möjlighet att komplettera sin ansökan. Detta då bedömningen var att bedömningsgrunden *Säkring av examensmålen* var otillfredsställande. Denna granskning berör därför endast bedömningsgrunden *Säkring av examensmålen* under bedömningsområdet *Utformning, genomförande och resultat*. För bedömningen av övriga områden hänvisas till yttrandet daterat 9 februari 2021.

Bedömning

Vår bedömning har gjorts utifrån de krav som ställs i högskolelagen och högskoleförordningen samt utifrån de krav som finns sammanställda i Vägledning för ansökan om tillstånd att utfärda examen. Underlag för bedömningen har varit den kompletterande redogörelsen som Stockholms universitet lämnat in till UKÄ den 9 augusti 2021.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat Säkring av examensmål

Bedömargruppen har tagit del av Stockholms universitets komplettering av ansökan om Hälso- och Sjukvårdskuratorsexamen. Kompletteringen tar fasta på de svagheter som bedömargruppen påpekat inom området *Utformning, genomförande och resultat; säkring av examensmålen*.

Bedömargruppen konstaterade i sitt yttrande 9 februari 2021 att det rådde en obalans mellan lärandemål/förväntade studieresultat och den tid samt de examinationsformer som angavs. Detta gällde i synnerhet två examensmål (visa förmåga att självständigt initiera och genomföra kvalitets- och utvecklingsarbete samt strukturera, analysera och utvärdera sociala och psykosociala insatser, samt målet om att visa förmåga att självständigt och i samarbete med patienten och dennes närstående planera, genomföra och följa upp sociala och psykosociala insatser på individ- och gruppnivå) i relation till de två VFU-kurserna. Lärosätet har reviderat och reducerat lärandemålen på de båda VFU-kurserna. Lärandemålet avseende att visa förmåga att självständigt initiera och genomföra kvalitets- och utvecklingsarbete samt strukturera, analysera och utvärdera sociala och psykosociala insatser” har dessutom flyttats till *Vetenskaplig metod respektive Självständigt arbete*.

Bedömargruppen anser att genom dessa förändringar har VFU-kursernas förväntade studieresultat anpassats till både kursernas placering i programmet och deras omfattning.

Bedömargruppen ansåg vidare att färdighetsmålet om att visa förmåga till lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper, som enligt ansökan skulle realiseras i den andra VFU-kursen och i kursen Introduktion till socialt arbete i hälso- och sjukvården, behövde förstärkas i kursplaner och litteraturlistor. Lärosätet har elaborerat såväl läraaktiviteter som lärandemål och examinationsformer i de två nämnda kurserna. Även litteraturlistan har kompletterats i relation till detta lärandemål. Med de angivna förändringarna har de krav som bedömargruppen ställde tillgodosetts.

Även förtydliganden avseende examinationsformer inom kunskapsformen färdighet och förmåga efterfrågades av bedömargruppen. Detta då tydliga konkretiseringar av hur examinationerna korresponderar med innebörden av angivna examensmål/lärandemål saknades. Lärosätet har med anledning av dessa synpunkter genomfört en omfattande omarbetning och ett antal förtydliganden av samtliga i programmet ingående kurser. Examinationsformerna omfattar nu, förutom skriftliga reflektionsuppgifter och hemtentamina, även analys av autentiska fallbeskrivningar, rollspel etc. Även VFU-kursernas innehåll och examinationer har elaborerats i syfte att examinera studenternas färdigheter och förmågor. Även dessa förändringar är i linje med de förslag som bedömargruppen har ställt.

Slutligen noterade bedömargruppen att det i kursplanerna för båda VFU-kurserna uppgavs att studenter med två dagars frånvaro måste repetera hela kursen. Denna formulering ansågs vara alltför hård och riskerar att utestänga exempelvis småbarnsföräldrar. Lärosätet har i sin komplettering och i utkast till kursplanerna förändrat skrivningarna för att utöka möjligheterna för studenter att komplettera frånvaro.

Sammantaget anser bedömargruppen att Stockholms universitet har reviderat och förtydligat kursplanerna på ett tillfredsställande sätt och förutsätter att de ändringar som gjorts i kursplaner och andra dokument även kommer att synas i en uppdaterad utbildningsplan. Bedömargruppen anser därför att Stockholms universitet nu har förutsättningar att ge hälso- och sjukvårdskuratorsexamen. De sakkunnigas rekommendation är således att UKÄ beslutar att ge Stockholms universitet tillstånd att utfärda hälso- och sjukvårdskuratorsexamen.

För bedömargruppen

Helena Johansson

Bengt Svensson

Granskning av Stockholms universitets ansökan om tillstånd att utfärda hälso- och sjukvårdskuratorsexamen

Uppdraget

Stockholms universitet har den 12 mars 2020 ansökt hos Universitetskanslersämbetet (UKÄ) om tillstånd att utfärda hälso- och sjukvårdskuratorsexamen. Vi, docent Helena Johansson (ordförande) Göteborgs universitet, professor Bengt Svensson Malmö universitet, professor Pär Salander Umeå universitet, docent Gunnel Östlund Mälardalens högskola, docent och arbetslivsföreträdare Inger Benkel Västra Götalandsregionen och studentrepresentant Linnea Strömberg Linköpings universitet, har fått i uppdrag av UKÄ att granska ansökan.

Bedömning

Vår bedömning har gjorts utifrån de krav som ställs i högskolelagen och högskoleförordningen samt utifrån de krav som finns sammanställda i *Vägledning för ansökan om tillstånd att utfärda examen*. Uppdraget ligger inom ramen för det nationella systemet för kvalitetssäkring av högre utbildning (*Nationellt system för kvalitetssäkring av högre utbildning. Redovisning av ett regeringsuppdrag, Rapport 2016:15*). Underlag för bedömningen har varit Stockholms universitets ansökan om examenstillstånd, begärda kompletteringar samt intervjuer som genomfördes den 1 oktober 2020. Vid detta tillfälle genomfördes gruppvisa samtal med högskolans ledning, institutions- och utbildningsledning, studenter och lärare. Vår bedömning redovisas i bilaga 1. Bedömningen sammanfattas i ett samlat omdöme med motivering.

Bedömargruppens preliminära yttrande har skickats till lärosätet på delning, för att påpeka eventuella sakfel. Delningstiden var tre veckor. Det svar som lärosätet inkom med framgår av bilaga 2. Vi har tagit del av lärosätets svar, och i de fall där vi gjort bedömningen att det varit relevant har ändringar gjorts i yttrandet.

De sakkunnigas rekommendation

Vi föreslår att UKÄ beslutar att inte ge Stockholms universitet tillstånd att utfärda hälso- och sjukvårdskuratorsexamen men möjlighet att inom sex månader komplettera sin ansökan med avseende på bedömningsområdet utformning, genomförande och resultat.

För bedömargruppen

Helena Johansson
Ordförande

Bilaga 1

De sakkunnigas motiveringar

Lärosäte Stockholms universitet	Examenstillstånd Hälso- och sjukvårdskuratorsexamen	ID-nr A-2020-03-4916
<p>Bedömningsområde: Förutsättningar Yrkesexamen Omdöme: Tillfredsställande Motivering: <i>Angiven examen är reglerad och ryms inom examensordningen.</i></p> <p>Stockholms universitet ansöker om tillstånd att utfärda hälso- och sjukvårdskuratorsexamen (Degree of Master in Health Care Counseling). Bedömargruppen konstaterar att ansökan följer den fastställda examensbeskrivningen vad gäller omfattning och innehåll. Utbildningen omfattar 60 högskolepoäng, är placerad på avancerad nivå och har krav på självständigt arbete. Socionomexamen eller annan motsvarande examen utgör behörighetskrav och bedömargruppen anser att den planerade utbildningen är reglerad och ryms inom examensordningen.</p> <p><i>Utbildningens innehåll inklusive eventuella inriktningar har rimlig omfattning och avgränsning i förhållande till yrkesexamen.</i></p> <p>Ansökan har utformats av Institutionen för socialt arbete vid Stockholms universitet och utbildningen ges som ett sammanhållet program. Lärosätet planerar att ge utbildningen på helfart, vilket enligt uppgifter i såväl ansökan som vid intervju baseras på en önskan att attrahera nyutexaminerade socionomer. Bedömargruppen menar att detta val kan anses rimligt, men att det också kan innebära svårigheter att attrahera redan yrkesverksamma, både inom hälso- och sjukvården och socialt arbete i övrigt, vilket lärosätet kan behöva ha i åtanke i det fortsatta arbetet med utbildningen.</p> <p>Programmet består av sex kurser på 7,5 högskolepoäng vardera samt ett självständigt arbete/examensarbete på 15 högskolepoäng. Det finns enligt bedömargruppen en progression mellan kurserna och ett par av dem läses parallellt vilket möjliggör integration mellan teoretiska perspektiv och praktisk verksamhet. Utbildningen har två VFU-kurser där den första har en auskulterande karaktär. Utbildningen innehåller utöver detta även en kurs i vetenskaplig metod. Av ansökan framgår att lärosätet har för avsikt att samverka med andra lärosäten i Stockholmsregionen vad avser VFU-kurserna, i det fall fler erhåller examenstillstånd, vilket bedömargruppen uppmuntrar.</p> <p><i>I ett rikstäckande perspektiv finns ett allmänt intresse av att examen får utfärdas.</i></p> <p>Bedömargruppen anser att det allmänna intresset för den aktuella utbildningen är stort både utifrån ett regionalt och ett nationellt perspektiv. Bedömargruppen anser att utbildningen svarar väl mot både yrkets krav samt förbereder för forskarutbildning inom området.</p>		
<p>Bedömningsområde: Förutsättningar Personal (Lärarkompetens och lärarkapacitet) Omdöme: Tillfredsställande Motivering: <i>Antalet lärare och deras sammantagna kompetens (vetenskapliga/professionsrelaterade</i></p>		

och pedagogiska) är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.

Av ansökan framgår att det vid institutionen finns god vetenskaplig och professionsrelaterad kompetens. En grupp bestående av åtta personer kommer att ansvara för de kurser som ingår i utbildningen samt också ingå i programrådet. Av dessa åtta är en professor och två docenter. Två är adjunkter med erfarenhet från psykioterapiprogrammet vid institutionen. Fyra av de åtta är socionomer och har erfarenhet av socialt arbete inom, eller i nära anslutning till, hälso- och sjukvården. Det finns en erfaren programansvarig studierektor som också ingår i lärarylaget, vilket ytterligare bidrar till att institutionens samlade kompetens bedöms som hög. Enligt bifogad lärartabell planerar institutionen att avsätta knappt två heltidstjänster till utbildningen vilket anses som rimligt av bedömargruppen.

Bedömargruppen anser att den pedagogiska kompetensen är tillräcklig då samtliga i den ovan nämnda kärngruppen har genomgått högskolepedagogiska kurser motsvarande mellan 7,5 och 15 högskolepoäng enligt ansökan.

Enligt uppgift i ansökan har lärosätet inte för avsikt att inledningsvis kräva att VFU-handledarna är legitimerade, vilket även bekräftades under intervjuerna. Bedömargruppen delar åsikten att det under de närmaste åren kan vara svårt att ställa detta krav, men att det på sikt bör göras. I intervjuerna framkom att handledare får gå en handledarkurs och att det finns handledarträffar, vilket bedömargruppen ser som positivt.

En utmaning för lärosätet är den begränsade tillgången till kvalificerade VFU-platser i regionen. Vid intervjuerna framkom att regionen i nuläget endast har kapacitet att tillhandhålla som mest 30 VFU-platser. I det fall flera lärosäten i Stockholmsregionen erhåller examenstillstånd för hälso- och sjukvårdskuratorsutbildning kommer lärosätet att behöva finna andra vägar för att tillförsäkra sig ett tillräckligt antal platser. Bedömargruppen vill därför framhålla vikten av att lärosätet noga undersöker vilka ytterligare vägar som finns att tillgå för att säkerställa att studenter får den handledning de behöver, samt anpassar antagningen av antalet studenter till den kapacitet som finns. Samverkan med regionen, andra möjliga vårdgivare, samt andra lärosäten i Stockholmsområdet, är viktigt för att lärosätet ska kunna ge studenter lämpliga placeringar samt kvalificerad handledning under VFU.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Utbildningsmiljön

Omdöme: Tillfredsställande

Motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Institutionen för socialt arbete vid Stockholms universitet har en omfattande erfarenhet av att bedriva utbildning på såväl grund-, avancerad- som forskarutbildningsnivå. På avancerad nivå ges ett 30-tal kurser samt både grundläggande psykioterapiutbildning (60 hp) och det legitimeringsgrundande psykioterapeutprogrammet. Forskarutbildningen har ett 15-tal doktorander inskrivna.

I ansökan beskriver lärosätet en forskningsmiljö med hög vetenskaplig kompetens och som visar tydlig relevans för sökt examen. Denna bild bekräftades också under intervjuerna. Bland institutionens forskningsmiljöer lyfts forskning rörande äldreområdet, funktionsvariationer, psykisk ohälsa, insatser för barn och unga samt missbruk särskilt fram. Flera doktorandprojekt är också

relevanta för kuratorsutbildningen och enligt ansökan kommer även doktorander inom dessa projekt att bidra till utbildningen.

De kursansvariga lärarna, uppsatshandledarna samt examinatorerna uppges i ansökan bedriva forskning inom hälso- och sjukvårdsområdet vilket ger studenterna möjlighet att med aktuell forskning som bas diskutera sin kommande roll som kuratorer inom hälso- och sjukvården. Att samtliga forskande medarbetare har 40 procent undervisningsskyldighet bidrar enligt bedömargruppen ytterligare till att forskningen kopplas till undervisningen på ett tydligt sätt och kommer studenterna till del. Enligt ansökan finns vid institutionen utarbetade strukturer för forskningskommunikation och diskussion i form av veckovisa seminarier, vilket bedömargruppen ser som centralt för att bibehålla och fördjupa relationen mellan forskning och utbildning vid institutionen.

Sammantaget uppvisar institutionen en akademisk miljö med både bredd och djup. Bedömargruppen anser att utbildningsmiljön uppfyller kraven på såväl vetenskaplig som professionell (socialt arbete) och pedagogisk kompetens och att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning avseende aktuell ansökan.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Resurser

Omdöme: Tillfredsställande

Motivering: *Det finns tillgång till en stabil och ändamålsenlig infrastruktur. De tillgängliga resurserna utnyttjas effektivt för att hålla en hög kvalitet i verksamheten.*

Enligt ansökan kommer studenterna ha tillgång till lärosätets digitala resurser, så som lärplattform och databaser för forskningspublikationer. Då institutionen under år 2021 flyttar till mer ändamålsenliga, nybyggda lokaler kommer dessa även att vara anpassade till studenter och medarbetare med funktionsvariationer samt erbjuda god tillgång till studieplatser, datasalar, bibliotek etc. De nya lokalerna möjliggör också en pedagogisk utveckling med hjälp av till exempel Active Learning Classrooms.

Studenter med behov av extra stöd i studierna erbjuds enligt ansökan detta i form av Studie- och språkverkstaden. En studievägledarfunktion är tillgänglig för samtliga studenter. Sammantaget anser bedömargruppen att det finns en god infrastruktur för studenterna och att de tillgängliga resurserna utnyttjas på ett ändamålsenligt och effektivt sätt. Utifrån intervjun med fakultetsledningen framkom även att tillräckliga ekonomiska resurser kommer att tillhandahållas för utbildningen.

Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet förutsättningar

Omdöme: Tillfredsställande

Motivering: Bedömargruppen menar att lärosätet uppvisar de förutsättningar som krävs för genomförande av utbildningen av Hälso- och sjukvårdskuratorer. Utbildningens utformning korresponderar med de nationella examensmålen och examensbeskrivningen vad gäller omfattning och innehåll. De planerade kurserna är även relevanta i förhållande till yrkesexamen. Utbildnings- och forskningsmiljön är stabil och lärosätet har de lärarresurser som krävs. En utmaning för lärosätet är den begränsade tillgången till kvalificerade VFU-handledare i regionen. Bedömargruppen vill därför framhålla vikten av att lärosätet noga undersöker vilka ytterligare vägar som finns att tillgå för att säkerställa att studenter får den handledning de behöver, samt anpassar antagningen av antalet studenter till den handledarkapacitet som finns.

Datum
2021-02-09Reg.nr
42-00077-20

Vid framtida rekryteringar bör lärosätet även säkerställa det fortsatta behovet av lärare med såväl professionell som vetenskaplig och pedagogisk kompetens.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat**Styrdokument (utbildningsplan och kursplaner)****Omdöme:** Tillfredsställande**Motivering:** *Det finns utbildningsplan och kursplaner för hela utbildningen.*

I ansökan har bilagts såväl utbildningsplan som kursplaner för samtliga ingående kurser. Utbildningsplanen har utarbetats utifrån Högskoleförordningen och Stockholms universitets regler och riktlinjer. Bedömargruppen anser att dessa är utformade på ett adekvat sätt. I arbetet med att utforma utbildningsplaner och kursplaner har representanter från arbetslivet medverkat vilket bedömargruppen ser som positivt. I ansökan framkommer att ett programråd kommer inrättas vid utbildningens start där studenter kommer att ingå. Detta ser bedömargruppen som centralt.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat**Säkring av examensmålen****Omdöme:** Inte tillfredsställande**Motivering:** *Genom utbildningens utformning, genomförande och examination säkerställs inte att studenterna uppnått målen i examensordningen när examen utfärdas.*

Utbildningen är utformad som ett sammanhållet program och bygger på att de två VFU-kurserna, *Hälso- och sjukvårdskuratorns praktik I – verksamhetsförlagd utbildning* och *Hälso- och sjukvårdskuratorns praktik II – verksamhetsförlagd utbildning*, är placerade omväxlande eller parallellt med mer akademisk orienterade kurser för att åstadkomma en koppling mellan teoretiska perspektiv och praktisk verksamhet. Den första VFU-kursen har en auskulterande karaktär där studenten ska samla erfarenheter från olika verksamheter inom hälso- och sjukvården genom att vistas en vecka vardera i fem olika verksamheter. Den andra VFU-kursen är uppdelad i två delar där den första omfattar 4 veckor direkt innan det självständiga arbetet och en vecka efter. Avsikten med denna avslutande vecka är att ge möjlighet till återföring av resultaten i det självständiga arbetet till VFU-platsen. Bedömargruppen ser positivt på detta sätt att utforma utbildningen och noterar att det finns en väl framskrivnen progression mellan kurserna. Samtidigt menar bedömargruppen att det utifrån ansökan och intervjuer framstår som svårt för studenterna att uppnå samtliga mål i examensordningen, i synnerhet de mål som faller under kunskapsformen färdighet och förmåga. Detta grundar sig dels i att det finns en obalans mellan omfattande och högt ställda kursmål och den begränsade tid som tilldelas de kurser där målen ska uppnås, dels i att examinationer inte tillräckligt tydligt korresponderar med angivna examensmål och kursmål.

Under den första VFU-kursen är de förväntade studieresultaten synnerligen omfattande samtidigt som omfattningen i tid på varje VFU-plats är mycket liten. Som exempel på denna obalans mellan kursmål/förväntade studieresultat och tiden på varje VFU-plats kan nämnas målet om att visa förmåga att självständigt initiera och genomföra kvalitets- och utvecklingsarbete samt strukturera, analysera och utvärdera sociala och psykosociala insatser, samt målet om att visa förmåga att självständigt och i samarbete med patienten och dennes närstående planera, genomföra och följa upp sociala och psykosociala insatser på individ- och gruppnivå. Dessa kursmål är mål för hela utbildningen och bedömargruppen kan inte se hur dessa kan uppfyllas givet den korta tid som studenten vistas vid varje verksamhet.

Datum
2021-02-09Reg.nr
42-00077-20

Detsamma gäller den andra VFU-kursen där kursmålen/de förväntade studieresultaten också är synnerligen omfattande i förhållande till kursens omfattning. För bedömargruppen framstår det som ogörligt att undervisa om och examinera samtliga dessa inom ramen för denna kurs på 7,5 hp som dessutom, enligt ansökan, ska ge studenterna möjlighet att samla material till det självständiga arbetet och, efter avslutat examensarbete, återföra och diskutera detta med VFU-platsen. Bedömargruppen anser vidare att färdighetsmålet om att visa förmåga till lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper, som enligt ansökan ska realiseras i den andra VFU-kursen och i kursen *Introduktion till socialt arbete i hälso- och sjukvården*, inte kommer tillräckligt tydligt till uttryck i dessa kurser. Bedömargruppen anser därför att lärosätet behöver förstärka detta examensmål i kursplaner och litteraturlistor. En öppenhet för ovan nämnda förtydliganden och korrigeringar framkom vid intervjuerna och bedömargruppen anser att lärosätet bör ha goda förutsättningar att åtgärda nämnda brister.

Bedömargruppen efterfrågar även förtydliganden avseende examinationer. Detta då examinationerna av färdighetsmålen i flertalet fall ska ske i form av skriftliga reflektionsuppgifter eller hemtentamina. Utifrån ansökan och efterföljande intervjuer saknar bedömargruppen tydliga konkretiseringar av hur examinationerna korresponderar med innebörden av angivna examensmål/lärandemål och efterlyser därför en tydligare nedbrytning av hur examensmålen inom kunskapsformen färdighet och förmåga examineras i de olika kurserna.

I kursplanerna för båda VFU-kurserna uppges också att studenter med två dagars frånvaro måste repetera hela kursen. Bedömargruppen förstår uppmaningen till hög närvaro vid VFU men anser att denna skrivning är alltför hård och riskerar att utestänga exempelvis småbarnsföräldrar. Vid intervjun med institutionsledningen uttrycktes insikt i att skrivningen bör ses över, vilket bedömargruppen ser positivt på.

Bedömningsområde:**Utformning, genomförande och resultat****Jämställdhet****Omdöme:** Tillfredsställande**Motivering:** *Ett jämställdhetsperspektiv kommer att beaktas i utbildningens innehåll och utformning.*

Lärosätet bedriver enligt ansökan ett aktivt jämställdhets- och likabehandlingsarbete. Institutionsrådet har under ledning av prefekt, ansvar för att arbeta med dessa frågor samt institutionens arbetsmiljö. Då litteraturlistorna beslutas beaktas särskilt att såväl kvinnor som män återfinns som författare samt att litteraturen innehållsmässigt belyser jämställdhet då det är relevant. Lärosätet anger vidare att jämställdhetsperspektivet anlagts vad avser såväl utbildningens litteratur som på seminarier och tillämpningsövningar. Bedömargruppen delar denna uppfattning.

Sammanvägd bedömning av bedömningsområde Utformning, genomförande och resultat**Omdöme:** Inte tillfredsställande**Motivering:** Den sammanvägda bedömningen av området Utformning, genomförande och resultat är att detta bedömningsområde inte är tillfredsställande. Det finns såväl utbildningsplan som kursplaner för samtliga ingående kurser som är utformade på ett adekvat sätt. Bedömargruppen anser även att ett jämställdhetsperspektiv kommer att beaktas i utbildningens innehåll och utformning utifrån de exempel som lärosätet ger. Bedömargruppen ser dock inte tillräckligt tydligt hur studenter ska kunna

uppnå samtliga mål i examensordningen, i synnerhet de mål som faller under kunskapsformen Färdighet och förmåga. Detta grundar sig i att det finns en obalans mellan omfattande och högt ställda kursmål och den begränsade tid som tilldelas de kurser där målen ska uppnås, samt att examinationer inte tillräckligt tydligt korresponderar med angivna examensmål och kursmål inom kunskapsformen Färdighet och förmåga. För att lärosätet ska kunna säkerställa att studenterna uppnått examensmålen för utbildningen vid examen behövs en tydligare precisering av lärandemål/förväntat studieresultat och examinationsformer. I synnerhet gäller detta kursmålen för de båda VFU-kurserna kurserna som uppfattas som alltför övergripande och omfattande. En mer precis skrivning efterfrågas för att möjliggöra en bedömning av huruvida kursuppläggen är genomförbara. Lärosätet behöver också precisera hur examensmålen inom kunskapsformen färdighet och förmåga examineras i de olika kurserna. Lärosätet ombeds komplettera ansökan på dessa områden och bedömargruppen anser att lärosätet har goda möjligheter att inkomma med dessa omarbetningar och förtydliganden inom sex månader.

Bedömningsområde:**Arbetsliv och samverkan****Omdöme:** Tillfredsställande**Motivering:** *Utbildningen är användbar och förbereder studenter för ett föränderligt arbetsliv. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Av ansökan och intervjuerna framgår att anknytningen till arbetslivet är förankrad genom samarbete med regionens kuratorer i det planerade programrådet. Det finns också ett avtal om VFU-platser avseende Socionomprogrammet. Utbildningsplanen har utarbetats i en arbetsgrupp på institutionsnivå samt i en referensgrupp med yrkesverksamma kuratorer och samarbete sker även med kuratorer på fältet. I intervjuerna framkom att det finns en tydlig intention vid lärosätet att utbildningen ska ge studenter möjligheter att se det sociala sammanhanget för patienter och närstående samt ge en förståelse för de sociala konsekvenser sjukdomar medför, vilket bedömargruppen ser som viktigt för sökt examen.

I de båda VFU-kurserna garanteras samverkan mellan arbetslivet och lärosätet. Handedarens roll är genomtänkt och kvalificerad vilket framgick tydligt under intervjun. Bedömargruppen ser positivt på att teori integreras med den verksamhetsnära auskultationen och vidare noteras att det finns en progression mellan den första VFU-kursen och den andra där studenten först ska "se och förstå" och sedan "göra". I ansökan beskriver även lärosätet att det sker en samverkan med andra yrkesprofessioner under den andra VFU-kursen, vilket bedömargruppen uppmuntrar. Lärarlaget innehåller även flera socionomer med god erfarenhet av praktiskt socialt arbete. Stora områden av kuratorsarbete inom hälso- och sjukvården kommer att belysas av det egna lärarlaget och personer från fältet, vilket bedömargruppen ser som en styrka i utbildningen.

I ansökan och intervjuer framgår det att kursen *Samtal som redskap* behandlar de olika samtal som återfinns inom hälso- och sjukvården och då denna kurs även går samtidigt som *Hälso-och sjukvårdskuratorna praktik I – verksamhetsförlagd utbildning*, erhålls enligt bedömargruppen en god anknytning till arbetslivet. Bedömargruppen uppmärksammar vidare att det finns samverkan med forskningsnätverk för socionomer som kan leda till efterlängtd forskning om kuratorsarbete inom hälso- och sjukvård.

Bedömargruppens uppfattning är sammanfattningsvis att utbildningen har ett arbetslivsperspektiv, är

användbar och förbereder studenter för kuratorsarbete inom hälso- och sjukvården då den integrerar teoretiska studier och praktiskt lärande. Utbildningen sker även i relevant samverkan med arbetslivet och det omgivande samhället.

Bedömningsområde:

Studentperspektiv

Omdöme: Tillfredsställande

Motivering: *Utbildningen verkar för att studenterna ska ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Av ansökan och intervjuer framgår det att studenter finns representerade i samtliga utbildningsrelaterade organ vid lärosätet och att detta sker via studentkåren. På institutionsnivå deltar studentrepresentanter i institutionsstyrelsen där bland annat kursplaner och litteraturlistor beslutas. Studenterna är även delaktiga i de organ som bereder och diskuterar arbetsmiljö, likabehandling och liknande.

I ansökan framkommer det att studenter varit delaktiga i arbetet med att utforma aktuell utbildning genom sin medverkan i institutionsstyrelsen. Detta styrktes även i intervjun med institutionsledningen. Enligt ansökan kommer även ett programråd att bildas där lärare, ledning, studenter och verksamhetsföreträdare ges möjlighet att regelbundet diskutera, värdera och utveckla hälso- och sjukvårdskuratorsutbildningen.

Enligt ansökan kommer kursvärderingar att genomföras inom ramen för varje kurs och i samband med avslutningen av en utbildningsomgång utvärderas också utbildningen. Utvärderingarna återförs till såväl studenterna (de som svarat och de som ska påbörja kursen/utbildningen) som programråd och institutionsstyrelse där förslag till förändringar diskuteras och beslutas. Bedömargruppen menar att kursvärderingar fyller en viktig del i studenternas möjlighet att påverka sin utbildning och anser att lärosätet arbetar med kursvärderingar på ett välstrukturerat och kvalitetsfrämjande sätt.

Sammanfattningsvis anser bedömargruppen att lärosätet verkar för att studenterna ska ta en aktiv roll i utformning och genomförande av utbildningen.

Samlat omdöme: Inte tillfredsställande

Motivering: Utifrån ansökan, komplettering samt genomförda intervjuer är bedömargruppens slutsats att lärosätet inte uppfyller samtliga krav för att ge en hälso- och sjukvårdskuratorexamen.

Bedömningsområdet Förutsättningar bedöms som tillfredsställande. Utbildningens innehåll och utformning korresponderar med den nationella examensbeskrivningen, omfattningen är rimlig i förhållande till yrkesexamen och det finns ett nationellt och regionalt intresse av att examen får utfärdas vid lärosätet. Lärarresurserna anses vara tillräckliga och det finns såväl professionell som vetenskaplig och pedagogisk erfarenhet och kompetens. En utmaning för lärosätet är den begränsade tillgången till kvalificerade handledare i regionen. Bedömargruppen vill därför framhålla vikten av att lärosätet noga undersöker vilka ytterligare vägar som finns att tillgå för att säkerställa att studenter får den handledning de behöver, samt anpassar antagningen av antalet studenter till de verksamhetsförlagda utbildningsplatser som kan ställas till förfogande.

Bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat bedöms sammantaget som inte

tillfredsställande. Det finns utbildningsplan och kursplaner för utbildningen och ett jämställdhetsperspektiv har beaktats vid utformningen av utbildningen och har goda möjligheter att beaktas vid genomförandet. Bedömningsgrunden Säkring av examensmål bedöms dock som inte tillfredsställande. För att bedöma möjligheten till examensmålen realiserande behöver bedömargruppen en tydligare precisering av lärandemål/förväntat studieresultat och examinationsformer. I synnerhet gäller det kursmålen för de båda VFU-kurserna som uppfattas som alltför övergripande och omfattande. En mer precis skrivning efterfrågas för att möjliggöra en bedömning av huruvida kursuppläggen är genomförbara. Förtydliganden behövs även generellt vad avser vald examinationsforms möjlighet att examinera respektive kursmål. Lärosätet ombeds komplettera ansökan på detta område och bedömargruppen anser att lärosätet har goda möjligheter att inkomma med dessa omarbetningar och förtydliganden inom sex månader.

Bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan bedöms som tillfredsställande. Utbildningen är väl förankrad i en yrkespraktik, är användbar och förbereder studenterna för yrkeslivet. Samverkan sker med Region Stockholm.

Även studentperspektivet bedöms som tillfredsställande. Institutionen och lärosätet bedöms ha strukturer och strategier för att möjliggöra inflytande och stimulera till engagemang.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår bedömargruppen att UKÄ beslutar att ge Stockholms universitet möjlighet att inom sex månader komplettera sin ansökan om att få utfärda hälso- och sjukvårdskuratorsexamen med avseende på bedömningsområdet utformning, genomförande och resultat.

Bilaga 2

Lärosätets svar på delning av preliminärt yttrande

Lärosätets svar kommer in som pdf-fil och läggs in av utredare

Från: [Pär Brännström](#)
Till: [Maria Nyman](#)
Kopia: [Pär Brännström](#); [Tove Holmqvist](#); [utvitsy](#)
Ärende: Svar på delning av preliminärt yttrande om ETP Hälso- och sjukvårdsexamen 42-00077-20
Datum: den 20 januari 2021 17:01:53

Hej,

Stockholms universitet har inte hittat några sak- eller faktafel i UKÄ:s preliminära yttrande om universitets ansökan om examenstillstånd för hälso- och sjukvårdsexamen.

Hälsar vänligen

Pär

Pär Brännström, fil. dr

Utredare

Ledningssekretariatet, Rektors kansli

Stockholms universitet

106 91 Stockholm

Besöksadress: Bloms hus, Universitetsvägen 16

Tel: 08-16 47 17

E-post: par.brannstrom@su.se

www.su.se/kvalitet

[Personuppgiftsbehandling vid Stockholms universitet](#)
